

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2025
Institution	Kolding Hf og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Sebastian Borchert
Hold	psC2508

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Kognition (hukommelse, læring og motivation)
Titel 2	Gruppens magt
Titel 3	Ung i det senmoderne samfund
Titel 4	Fra barn til voksen

Titel 1	Kognition (hukommelse, læring og motivation)
----------------	--

Indhold	Kernestof: <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2024) • P5238 Opmærksomhed • P5237 Perception • P5236 Hukommelse (uddrag) • P5290 Motivationsprocesser • P5385 Maslows behovshierarki • P5729 Motivation (uddrag: Flow-teorien og selvbestemmelsesteorien) <i>Fra celle til selfie</i>, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2024): • P187 Hukommelse (uddrag – minus HM) <i>PsyKC</i>, Magnus Risager, i-bog (2024) • P196 Motivation og læring <i>Undersøgelser i psykologi</i>, Charlotte Tieka Jensen og Katrine Quorning, ibog, (2024): • P153 Multitasker du? Supplerende stof: Daniel Simons: “<i>The Monkey Business Illusion</i>” https://www.youtube.com/watch?v=IGQmdoK_ZfY Bastiani Bruno: “Whodunnit” https://www.youtube.com/watch?v=Yt3GVbH_uuE DR1 (2018) Mød dit urmenneske, episode 6: Hukommelse og erfaring Berlingske, 05.06.2017: “<i>Elever mister koncentrationen og får stress af deres mobil</i>” Camilla Mehlsen & Vincent F. Hendricks (2019) “Digitale forstyrrelser” (kapital 3.2 i <i>Like</i>) (uddrag) Zetland, 14.04.2023 “<i>Er det skærmenes skyld, at børn og unge mistrives? Her er forskningens svar</i>” (https://www.zetland.dk/historie/sem4XwPLae6Ewl5D-19d24)
Omfang	22%
Særlige fokuspunkter	• Kognitiv psykologi • Kognitiv økonomi • Skema • Kognitiv dissonans • Halo-effekten • Rosenthaleffekten • Cocktail-partyeffekten

	• Opmærksomhed (selektiv, frivillig/ufrivillig, automatiserede/kontrollerede processer, delt opmærksomhed, uopmærksom blindhed) • Switch-tasking og multitasking • Perception (topdown/bottom up, stereotyper/fordomme) • Hukommelse (sensorisk, kort- og langtidshukommelse) • Falske erindringer • Motivation (selvbestemmelsesteorien) • Motivation (flow) <i>Faglige mål:</i> • <i>Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde</i> • <i>Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden</i> • <i>Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde</i> • <i>Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete</i> • <i>problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag</i> <i>Kernestof:</i> • <i>Stereotyper, fordomme og diskrimination</i> • <i>Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse</i> • <i>Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen</i>
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Rollespil / praktiske øvelser
Titel 2	Gruppens magt

Indhold	Kernestof: <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2024) • P4792 Socialpsykologi • P5536 Hvad er en gruppe og forskellige typer af grupper • P5537 Massehypnose • P5665 Intergruppekonflikter • P5629 Zimbardo og virkelighedens fængsel • C12408 Uformelle roller <i>Fra celle til selfie</i>, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2024): • P174 Social konformitet • P181 Milgrams lydighedsforsøg • P317 Gruppepsykologi (uddrag "Hvad er en gruppe?") <i>Undersøgelser i psykologi</i>, Charlotte Tieka Jensen og Katrine Quorning, ibog, (2024): • P144 Ville du misbruge din magt? • P136 Gør du som alle andre? Supplerende stof: • Øvelse: "Karantænezonen": https://kreativpsykologi.systime.dk/?id=220#c1076 • Video: "5 Minute History Lesson, Episode 3: Robbers Cave": https://www.youtube.com/watch?v=8PRuxMprSDQ • DR, 07.08.2017: "Fanforsker: FCK-fans vil sende besked til voldsbrødre i resten af Europa" • Jyllands-Posten, 05.11.2018: "Hooliganforsker: Fodbold er præget af nye voldtendenser" • DR, 30.08.2021: "'Kom nu, tag en øl mere': Hver anden ung føler sig presset til at drikke af deres venner" • DR (2002): "Lydighedens dilemma" • DR, 02.10.2019: "Nicolaj var med til at ydmyge sin ven: 'Det var et hav af latterliggørelser'" (Uddrag) • TV2 Dokumentar, 05.05.22: "Herlufsholms Hemmeligheder" (MitCFU)
Omfang	15%

Særlige fokuspunkter	• Socialpsykologi • Massehypnose • Gruppedefinition (Sherif) • Primær- og sekundærgruppe • Formel og uformel gruppe • Referencegruppe • Medlemsgruppe • Indgruppe/udgruppe (egen/fremmed)
	• Social identitetsteori • Roller (uformelle) • Gruppepres, konformitet, Solomon Asch's forsøg • Gruppetænkning • Gruppepolarisering • Filterbobler/ekkokamre • Mobning (gruppepsykologisk forklaring) • Robbers Cave • Stanley Milgram: Autoritet og lydighed • Miljøets påvirkning af individet, Zimbardo, Stanford Prison Experiment <i>Faglige mål:</i> • <i>Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske</i> • <i>Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser</i> • <i>Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag</i> <i>Kernestof:</i> • <i>Social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse</i> • <i>Kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier</i> • <i>Stereotyper, fordomme og diskrimination</i>
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil og quiz • Par- og gruppearbejde • Præsentationer

Titel 3	Ung i det senmoderne samfund
Indhold	Kernestof: <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2024) • P5425 En flodbølge af muligheder/Thomas Ziehe • P5424 Tvingen til at vælge • P5422 Hvad er identitet? • P5414 Unge i konkurrencestaten • P5413 Selvrealisering, ansvarspress og mistrivsel • P5664 The Big Five
	• P4852 Den forsigtige og den risikovillige type • P5559 Stress og coping • P5574 Akut og kronisk stress • P5573 Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer • P5806 Coping <i>Fra celle til selfie</i>, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2024): • P155 Thomas Ziehe: Den narcissistiske socialisationstype (Uddrag – tre reaktionsmønstre) • P156 Anthony Giddens: Refleksiv selvidentitet • P217 Narrativ identitet • P158 Rasmus Willig: Skærpet individuel konkurrence • P159 Hartmut Rosa: Højteknologisk udvikling og acceleration af livets tempo <i>Psykc</i>, Magnus Risager, i-bog (2024) • P235 Håndtering af stress • P234: De individuelle forskelle i modtagelighed for stress Supplerende stof: • DR (2022) Bodycount, Sex med P3 • DR, 08.06.2020 "Amalie på 24 mistede sig selv i jagten på det perfekte: Nu styrer Instagram ikke længere hendes liv" • DRTV "Se på mig: Ses Bitch" (s1e1)
Omfang	31%

Særlige fokuspunkter	• Ungdom som livsstil, kulturel og subjektiv alder • De mange muligheder • Thomas Ziehe: Kulturel frisættelse • Ziehes tre reaktionsmønstre: ontologisering, potensering, subjektivering • Konkurrencestat • Præstationssamfund • Pierre Bourdieus teori om kapitaler og habitus • Krop, køn og identitet • Kennet Gergen (det multiple selv) • Anthony Giddens (refleksivt projekt) • Narrative identitet • Akut og kronisk stress • Stresssymptomer • Definition af stress • Faktorer: • Ydre: Livsforandringer og daglige gener, stress på arbejdet og i skolen, krav-kontrol modellen
	• Indre: Antonovsky: Oplevelse af sammenhæng (OAS), personlighedstype, kapitaler • Coping (aktiv og passiv, problem- og emotionsfokuseret <i>Faglige mål:</i> • <i>Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag</i> • <i>Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde</i> <i>Kernestof:</i> • <i>Identitet og personlighed</i> • <i>Individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping.</i> • <i>Identitet og personlighed</i> • <i>Individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping.</i>

Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Præsentationer • Fremstilling af produkt med fokus på psykologisk formidling
-----------------------------------	--

Titel 4	Fra barn til voksen
Indhold	Kernestof: <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2024) • P5128 Børns reaktioner på omsorgssvigt • P5123 Risiko og resiliens, Kauai-undersøgelsen (uddrag) • P4886 Personlighedsmodellen (uddrag) • P5052 Erik H. Erikson (med fokus på de 2 første faser) • P5043 John Bowlby og Mary Ainsworth • P5188 Fire opdragelsesstile <i>Psykc</i>, Magnus Risager, i-bog (2024) • P175 Daniel Sterns teori om forældre-barn-interaktioner <i>Fra celle til selfie</i>, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2024):

	• P137 Den gode omsorg • P138 Omsorgssvigt • P142 Erikson: Livslang identitetsskabelse (uddrag, kun faserne) • P216 Voksenalderen <i>Undersøgelser i psykologi</i>, Charlotte Tieka Jensen og Katrine Quorning, ibog, (2024): • P155 Hvad er vigtigst for babyabers velbefindende? (Harry Harlow) • P156 Hvad er vigtigst for spædbørns udvikling? (Rene Spitz) Supplerende stof: • TV2, 15.01.25: "På overfladen så alt pænt ud, men ingen spurgte pigerne om, hvad der foregik i deres hjem" (Ingen kære kommune). • TV2 dok (1998) "Er du mors lille dreng?" • TV2 Dokumentar (2017) "Mors lille dreng på egne ben" • Berlingske, 02.07.2012 "Fortællingen om en mønsterbryder"
--	--

- Ude og Hjemme, 05.02.2024 " På facaden var alt idyl"
- DR1 (2018) Mød dit urmenneske, episode 2: Forældre og børn
UMass Chan Medical School Psychiatry Dept: *The "Still Face" Experiment by Dr Ed Tronick*
(<https://www.youtube.com/watch?v=FaiXi8KyzOQ>)
- Lise-Lotte Austad: *"The Still Face Experiment"* (med smartphone)
(<https://www.youtube.com/watch?v=bOR7jld8wYk>)
- Big 5 personlighedstest: <https://bigfive-test.com/da>
- Information, 09.09.2008: *"Fortæl mig, hvad du lytter til - og jeg skal sige dig, hvem du er"*
- Psykologer i Danmark, 30.03.2020: Henrik Høgh-Olesen:
"Coronakrisen påvirker os forskelligt alt efter personlighedstype"
<https://psykologeridanmark.dk/2020/03/coronakrisen-paavirkeros-forskelligt-alt-efter-personlighedstype/>
- DR (2015) De perfekte piger, episode 1
- Psykiatrifonden, definition af stress
- DR, *Stresstegneserie*
(<https://www.dr.dk/interaktiv/webfeature/stresstegneserie>)
- Diverse online ordbøger (ordbogen.com m.fl)
- CBS Mornings *"Teens' unusual but healthy ways of coping with stress"*
<https://www.youtube.com/watch?v=K8vVq2-TGaY>
- Vores by Herning, 11.03.2022: *"Mistrivsel blandt unge stiger markant"*
- Psychology Unlocked: *"The Strange Situation | Mary Ainsworth, 1969 | Developmental Psychology"*
https://www.youtube.com/watch?v=m_6rQk7jlrc

Omfang

32%

Særlige fokuspunkter	• Psykoanalytisk psykologi: Freuds personlighedsmodel • Erik Erikson (med fokus på de 2 første faser) • John Bowlby (reaktioner ved adskillelse, tilknytningsfaser) • Daniel Stern (ansigtsduetter) • Harry Harlow • Rene Spitz • Omsorgssvigt (4 typer) • Børns reaktioner på omsorgssvigt • Risiko og resiliens (Kauaiundersøgelsen) • Mary Ainsworth: 4 tilknytningsstile • Diane Baumrind: 4 opdragelsesstile <i>Faglige mål:</i> • <i>Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger</i> • <i>Vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger</i> • <i>Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde</i> <i>Kernestof:</i> • <i>Menneskets udvikling, herunder betydning af arv, miljø, køn og kultur</i> • <i>Tilknytning, sårbarhed og resiliens</i> • <i>Identitet og personlighed</i>
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Rollespil / praktiske øvelser